

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 12 frt.
Félévre . . . . . 6 „
Negyedévre . . . . . 3 „
Egy óra . . . . . 1 „
Egyes szám 4 kr.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer Pál könyvkereskedése Nagybecskerek, Hunyady (fő-)utca 10. sz., hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólamlások intézendők.

TORONTÁL

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Ferencz-József-tér,
Bauer-féle ház
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogad-
tatnak el. Azonkívül az
összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

A munka embere.

Nagybecskerek, május 11.

(X) Ha minden tényből nem tudnók, hogy Magyarország Baross Gáborban úgy jellem mint tehetség dolgában legnagyobb fiait egyikét vesztette el, megtudnók azokból a kiméletlen támadásokból, melyekkel ellenségei akkor is üldözik, mikor hazánk drága halottja a ravatalon fekszik.

Még alig hunyta be szemét örök álmra, mikor a „Neue Freie Presse“, az ugynevezett tekintélyes bécsi lapok egyike, elkeseredett dühvel neki ront a volt kereskedelmi miniszternek, kinek egyéb bűnét nem tudja, mint azt: hogy magyar volt.

Szemére lobbantja, hogy kiméletlen ember volt, ki semmit sem adott a társadalmi formákra, hogy reszortját erős autokratikus vonással vezette, és sokszor igyekezett megfélemlítés által hatást előidézni. Gyenge dicsérettel illeti a zóna-rendszert, mely Magyarország speciális viszonyának megfelelő agyan, de a bécsi lap szerint már kevésbé sikerült az áru-szállítás reformja, mert egyesek érdekeit szolgálta; mit Ausztria észrevevén, arra kényszerítette, hogy az ellene folytatott eme titkos harcot feladja. Azt konstatálja (?) továbbá, hogy Baross minden áron igyekezett Magyarország gazdasági viszonyait Ausztriától elkülölneni, a mi számos hibába sodorta. Hallatlan árt fizetett az osztrák-magyar államvasut megváltásáért, a mi nagyon megingatta népszerűségét. (Erről csak a N. Fr. Pr. redakciójában tudnak.) Az említett lap „méltatása“ annyira kicsinyes, hogy felrójja a miniszternek azt az elegáns szalonkocsit, „melyről a legkülönösebb hírek keringenek“. Majd ismét átlép a magas politika terére, és meglepi olvasóit azzal az érdekes fordulattal, hogy Baross céljai elérésére oly eszközöket használt, melyek konfliktusba hozták a monarchia legfőbb politikai érdekeivel, a mennyiben Magyarország előnyeit igen gyakran tekintet nélkül a fennálló kereskedelmi és vámszerződésekre érvényesítette. S hogy teljes legyen az undorító rágalmak és elferdítések halmaza, végül még arra a konzekvenciára jut, hogy mindezt csak azért tette Baross Gábor mert minden törekvése oda irányult, hogy Tisza örökébe lépjen, azért állt folytonos titkos összeköttetésben az ellenzékkel és az ellenzéki lapokkal.

Undor és megvetés az ilyen eszmék terjesztői ellen fog el minden igazságérzettel bíró embert, midőn e kimé-

letlen hazugságokat olvassa, melyek gyalázatos voltát még emeli az, hogy akkor irták, mikor legnagyobb férfaink egyike még kiterítve feküdt a ravatalon.

Mennyire nincs igaza a bécsi lapnak, azt legjobban bizonyítják ama kitüntetések, melyekben Baross részesült. Avagy elképzelhető, hogy Ő Felsége kitüntetett volna egy embert az első osztályú vaskoronarenddel és a valóságos belső titkos tanácsosi méltósággal, ki jogellenesen megrövidítette a monarchia másik felét?

Erre aligha tudna megfelelni az idézett bécsi lap.

De megfelelt rá az egész magyar közvélemény, mely egyhangulag elítélte a N. Fr. Pr. egy tisztességes laphoz nem illő durva eljárását, melylyel legjobban bizonyította be azt, hogy ellensége mindennek, a mi magyar, hogy féltékenysége és irigysége elvakítja ítélőképességét, mely annyira elragadja, hogy sárral dobálja meg azt, kiért a monarchia másik fele őszinte fájdalomkönyvet hullat.

Vihart fog aratni, mert szelet vetett. Máris érkeznek a sürgönyök az ország különböző részéből, melyek szerint egyletekből, kaszinókból kitiltották a N. Fr. Pressét. S aligha tévedünk, midőn azt a nézetet kockáztatjuk, hogy a nemzet szívéből beszélne egy oly rendelet, mely a nevezett lapot kitiltaná az egész ország területéről.

Felesleges volna azon rágalmakat, melyeket a bécsi lap a legnépszerűbb magyar miniszter ellen szórt, pontonként megczáfolni. Megengedjük, hogy daczosan harczolt, de hazája javáért és érdekében tette ezt. Szigorú és kiméletlen is lehetett, — de maga ellen volt legszigorubb.

S azok a kiméletlenségek, melyek ravatala mellett felhangzanak, mitsem vonnak le abból a dicsfényből, mely Baross Gábor személyét körülövedzi. Voltak neki is hibái, hisz ember volt. De e pillanatban, a mint szemét az egész ország legnagyobb fájdalomára, örökre behunyta, eltűnik az elhunyt-nak minden szögletessége, melyet politikai alakján sokan kifogásoltak, s lelki szemeink előtt ott lebeg ragyogó fényben gazdag és eredménydus munkájának dicsfénykoszorúja képe.

... S most bezárult a sir az ő drága teteme felett.

Az az eszmékben kifogyhatatlan agy nem gondolkozik többé nagy problémákon. A nyugodni nem tudó kéz nem dolgozik már drága hazája javára.

Eltemették a vasembert mindazzal a pompával, melylyel a magyar sirjához kíséri azokat, kikhez a szeretet és tisztelet, a hála és kegyelet érzelmei fűzik. Ott áll az egész magyar nemzet a pótolhatlan drága halott sirjánál s zokogva siratja legjobb fiainak egyikét.

Áldott legyen emléke!

A kormány Baross temetésén. A kormány tagjai ma reggel a képviselőház miniszteri szobájában tanácskozással gyűltek össze, megállapítván, hogy miként vesz részt a képviselőház az elhunyt miniszternek megadandó végtisztességben.

A temetés lefolyásáról lásd mai táviratainkat.

Részvényilatkozatok. Tegnap táviratainkban már beszámoltunk nagyjából azon részvényilatkozatokról, melyeket Baross Gábor özvegyéhez intéztek. Személyesen a következők fejezték ki részvényt a családnál: Csáky Albin gr. közoktatásügyi, Bethlen András gr. földművelésügyi, Szilágyi Dezső igazságügyi Josipovich Imre horvát miniszter, Szapáry Gyuláné, Császká György kalocsai érsek, Berzeviczy Albert, Gramon Dezső, Szalavszky Gyula, Láng Lajos államtitkárok, Jekelfalussy Lajos, Németh Imre miniszteri tanácsosok, Török Albert, Bauszner Guidó és Radvánszky Béla báró főispánok, Basily orosz főkonzul, Széll Kálmán, Teleki Géza gróf, Darányi Ignác, Miklós Ödön, Polónyi Géza, Szentenau Károly br., Fluger Károly, Schwicker Henrik, Rakovszky Géza országgy. képviselők, Sverljuga Ferencz a horvát escompte bank igazgatója, haraszi Jellinek Henrik a közúti vasut vezérigazgatója, Mechwarth András a Ganz-gyár vezérigazgatója, Lachnit János a nyug. pályaudvar főnöke, Schweiger Márton a keresk. bank igazgató tanácsosa, Balázs Mór a villamos vasut igazgatója, Weisz Bertold tőzsdetanácsos, Hegedüs Sándor és neje, Hunyady Sarolta grófnő stb. stb.

A bécsi sajtó az egy „Neue Freie Presse“-n kívül, melynek botrányos hangja még a császárvárosban is visszatetszést szült, a legmelegebben emlékszik meg Baross Gáborról. Valamennyi lap elismeréssel adózik az ő nagy tehetségének s fájjalja elhunytát. Baross Gábor halálának híre Bécsben is mély benyomást tett. A hirt délelőtti fél 12 órakor tudták meg a tőzsdén, de nem hitték el, miután az utóbbi napokban már egy ízben elterjedt halálának híre; ez okból többen táviratilag fordultak Budapestre, honnan fájdalom, csakhamar megerősítették a gyász hírt. Baross a bécsi hivatalnoki körökben a legnagyobb tiszteletet és szeretetet élvezte; az osztrák kereskedelmi miniszter meleg és hű barátot vesztett el benne. Bacquehem gyönyörű koszorút küldött az elhunyt ravatalára; továbbá a temetésen jelen lesz a bécsi kereskedelmi miniszteriumnak egy küldöttsége. A bécsi magyar egyesület szintén kifejezést fog adni gyászának.

Értekezlet iskolai tanulók testi nevelése tárgyában. Az iskolaegészségi bizottság legutóbbi ülésében Berzeviczy Albert államtitkár elnöke alatt bevégezte az iskolai tanulók testi nevelése tárgyában folytatott tanácskozásait és az e részben kidolgozott nagy munkáját, mely az egész közoktatásra kiterjedőleg megállapítja a helyes iskolai testi nevelés alapelveit és tervezetét. Az utóbbi ülésen a leányiskolák és internátusokra vonatkozó részek állapítottak meg. Az egész tervezet most az orsz. közegészségi egyesület, annak idején pedig a vallás- és közoktatásügyi miniszter elé fog terjesztetni.

HIREK.

— **Az allspánválasztáshoz.** A Daniel László párthoz tartozó összes megye-bizottsági tagokat ezennel felkérjük, sziveskedjenek a f. hó 15-én este 8 órakor a nagybecskereki Korona-szálloda éttermében tartandó értekezleten és társas vacsorán megjelenni. Nagybecskereken, május hó 10-én. Csávossy Ignác kir. tanácsos, Daniel Ernő országos képviselő, Dr. Demkó Pál országos képviselő, Gyertyánffy János, Jekelfalussy Zoltán, Kovács Ágost kir. tanácsos, Nákó Kálmán gróf, Pap Géza dr. országos képviselő, Rónay János országos képviselő, Schiller Lipót, Weisz Izidor.

— **A jegyzői szigorlatok** javában folynak tegnap óta a megyeházán. Az idén feltűnően sok jelölt jelentkezett, a kik közül már többen szép sikerrel tették le vizsgálatukat és szerezték meg a diplomát, a mely egyelőre vágyaik netovábbját képezte. A megyeház folyosóján azonban még most is sok jelölt szorong, a kik aggódó kebellet és dobogó szívvvel lesik az időt, a mikor a sor reájuk kerül, s a zöld asztal elé kell ülniök. A vizsgálatok a mai nappal valószínűleg véget érnek.

— **A „Neue Freie Presse“ ellen.** Az az országoszerte támadt fölháborodás, melyet a magyarfaló voltáról különben is jól ismert bécsi új „Presse“ idézett elő Baross ellen írott gyalázatosan kegyeletlen cikkével, — Nagybecskereken is általános visszhangot keltett és mint örömmel értesülünk, aligha nem utoléri ezt a brutálitá-

sában oly cinikus német lapot Nagybecskereken is megérdemelt végzete. Ahogy a becskereki „Lloyd-társulat“ és a kaszinó-egylet helyiségeiben lapunk tegnapi számának a „Presse“ támadásáról szóló sürgönye köztudomású lett, mindenki érezte, hogy itt valamit tenni kell. Elvégre is, két olyan hazafias testület mint a Lloyd és a kaszinó, nem azért fizet elő csupán egyes tagjai iránti tekintetből egy nekünk érzelemben és nyelvben teljesen idegen lapra, hogy a legnagyobb kegyelet gyászával körülvevő nagy emebereinket még a halál órájában is a legfrivolabb módon legyalázza. Ezt az általános nézetet csak megerősítette és a megütközést és visszatetszést növelte a ma reggel megérkezett hirhéd lap, melynek hetfői számában ott arczatlankodott a Baross támadó cikk egész hitványságában és ennek hatása alatt nyomban megindult a mozgalom, hogy a „Neue Freie Presse“-t e minden emberi kegyeletet sértő cikke miatt úgy a Lloyd-ból mint a kaszinóból kitiltásák. Azt hisszük, hogy e dicséretes és önértetes mozgalom kezdeményezőit csak megerősíti elhatározásukban a győri „Lloyd-társulat“-nak az a példája, hogy tegnapi rendkívüli ülésében: egyszersmindenkorra kitiltotta a „Neue Freie Presse“-t a helyiségeiből. Szeretjük remélni és ritka örömeinkre szolgálna, ha a nagybecskereki Lloyd-társulat és a kaszinó-egylet nem maradna hátra a győri Lloyd mögött, és az olyan általános indignációt keltett lap kitiltásával bebizonyítanák, hogy ők sem engedik a kereskedelem és a magyarságot annyit tett nagy ember emlékét büntetlenül bántalmazni.

— **(Beküldetett.)** Baross Gábor kereskedelmi miniszter elhunyt városunkban általános és igaz részvétet keltett. A polgárság nem is késett a nagy halott feletti bánatának külső jelekben is kifejezést adni, a mennyiben gyászlobogók hirdetik városzerte a lakosság gyászát. Annál nagyobb visszatetszést szült a hazafias polgárság körében a helybeli Lloyd-társulatnak ez alkalommal nyilvánított indolenciája. E társaság, mely nagyon is szeret magának vindikálni bizonyos előkelőséget, többször vette igénybe az elhunyt keres-

kedelmi miniszter kegyét, és ha másból nem, de köteles háláérzetből is kifüggeszthette volna a gyászlobogót. Nem kételkedünk abban, hogy a Lloyd-társaság hazafias tagjai az országgal együtt éreznek és tudják, ki volt Baross, annál is inkább megrovást érdemel a társaság választmánya, — melynek tagjaiban eddig helyesebb érzést tételeztünk fel. Több Lloyd-társasági tag.

— **Fényes esküvő.** Zsombolyán a hó 7-én délután 6 órakor vezette oltárhoz tanádi Schenek István dr. pénzügy-miniszteri fogalmazó Várnay Sari kiasszonyt, Várnay Imre tekintélyes ügyvéd és földbirtokos leányát. A diszes esküvésnél násznagyok voltak: Farbaky István selmeczbányai orsz. képviselő és Gesztessy János zsombolyai kir. közjegyző, nyoszolyóleányok Várnay Jolán, Vanda, Gesztessy Jolán és Istvánffy Ella kisasszonyok, vőfélyek pedig Natorp Tivadar báró, Bálványi Gyula, Gégi Rezső és Mattiasich Dezső dr. urak. — Az esketési szertartást Nuszbaum kanonok végezte, ki az esketés végén rövid beszédet intézett a fiatal párhoz. Este az örömszülők házában fényes estély volt, a melyen Farbaky orsz. képviselő az ifju párra mondott szép beszédet, míg Nuszbaum kanonok az örömszülőkre emelte poharát, kiket 25 év előtt szintén ő esküdtet össze. A fiatal pár nászutra ment Olaszországba.

— **Rejtélyes halál.** Ó-Bessenyőn január 4-én mint levelezőnk értesít, Minyov gazdag bolgár hirtelen meghalt. Az eset akkor nagy feltűnést keltett a községben, mert Minyovot mindenki erős, egészséges embernek ismerte. A mult héten az özvegye névtelen levelet kapott, a melyben arról értesítik, hogy férjét Szaller Pál és neje megmérgezték. Ennek folytán az özvegy a nagy-szent-miklósi járásbírósnál följelentést tett, kérve egyuttal az exhumálást is. A följelentésben azt adja elő: való, hogy férje Szalleréknél volt délután 4 óráig s hogy ott annyira rosszul lett, hogy kocsin kellett őt hazaszállítani s otthon orrán, száján hab jött ki s nem sokára óriási kinek között meghalt.

— **Elszabadult fenevadak.** Nagyenyedről írják, hogy a vásárra odajött s a város közepén folyó patak partján föllállított állatsereglet kalitjait felhőszakadás folytán hirtelen jött vizáradás el sodorta s vasárnap este 9 órakor 3 párduc s több kisebb vad kiszabadult. Katonai őrző kezdte a fenevadakat hajszozni. Egyet, mikor már az egy asszonyt a fején megsebesített, lelőttek. A város szörnyű aggodalomban van. Emberéletben ma reggelig nem esett kár.

A „TORONTÁL“ TÁRCZÁJA.

Nemzeti állam és népoktatás.

— A „Torontál“ eredeti tárczája. —
(Szathmáry György könyve. Kiadta Lempel Róbert. Budapest, 1892. 261 lap. Ára 2 frt.)

E nagyérdékű könyv címének láttára és egy jelentékeny részének átolvasása után azt hisszük, hogy tanügyi szakmunkával van dolgunk. Olyan tanügyi szakmunkával, a mely nem elcsépelet paedagogiai atorizmákat fejteget, hanem olyanal, a mely kérlelhetlen logikával és a meggyőző érvek egész seregével tárja a tanügy munkásai elé népoktatásügyünk valódi állapotát és tart hü tükröt elénk ama teendőkre nézve, a melyek a tanügy, de kiváltképen a népoktatásügy terén reánk várokoznak, s a minő szakmunka nem jelent meg Molnár Aladár óta.

Csak a midőn végig olvastuk azt a becaes könyvet, a midőn szorongó szívvvel adunk igazat népoktatásügyünknek kiváltképen hazánk exponált határain való elmaradottságáról szóló fejtegetéseinek, a midőn lelkünket a faji, a nemzeti szeretet szokatlanul hatalmasan felcsapódó lángja, a mely annak minden szavából kiárad, felmelegíti s a mult-

idők mulasztásainak gyors és radikális helyrehozásának mikéntje iránt körültekintünk, látjuk, — hogy voltaképen nem is tanügyi szakmunkával állunk szemben, hanem olyan állampolitikai művel, a melynek nagy eszménye van, eszménye, a melyet ily precis kifejezve még nem találtunk sehol sem s a mely mű nemcsak minden magyar néptanító, de minden magyar hazafi evangéliumaként szolgálhat.

Ez az eszmény az egységes nemzeti állam megalkotásának nagy gondolata. Szathmáry György könyvének főideája az, hogy a jogi állam kiépítése után a kulturállamot kell felépíteni s ez az eszme elementáris erővel, szónoki verével, magas államférfiúi körültekintéssel vonul keresztül az egész könyvön.

A szerző egész élete, egész munkálkodása ennek az eszmének szolgálatában áll. Könyve is tulajdonképen nem a legújabb időben szerzett tapasztalatok eredménye, a mióta épen ő az, a ki közoktatásügyi miniszteriumunkban a népoktatásügyi resszort vezetője, — hanem abban az időben megjelent hírlapi cikkek, elmondott beszédek gyűjteménye, a midőn még részint mint publicista a sajtó terén, részint mint képviselő,

az országgyűlésen ragyogtatta fényes tehetőségét. És ennek az eszmének kifejezését saját szavaiban a következőképen találjuk meg: „Magyarországon csak azt tarthatjuk igazán nemzeti politikának, mely a népoktatás erőteljes kihasználását programmpontjai közé felveszi, minden kormányzati rendszer csak azon mértékben igazán nemzeti, a mely mértékben előmozdítja és szolgálja általában a kulturális, főként pedig a népoktatási érdekeket. Csinálhatunk mi jó igazságügyi, jó közlekedési, jó közgazdasági politikát, csinálhatunk jó adminisztrációt, de pusztán csak ezek által a magyar állam egy hajszalnyival sem lesz magyarabb, mint a minő különben, — ha csak hasonló lépést nem tartunk általában a magyar kulturai és különösen a népoktatási érdekek erőteljes istápolásában.

Ebben van lefektetve a nagy eszme kivitelének módozata. Az egységes nemzeti állam felépítése a népiskola által — az alap, a melyen kulturpolitikánknak nyugodnia kell.

Bármennyire átérezzük is ennek igazságát, sajnosan kell tapasztalnunk, hogy a partikuláris érdekek kicsinyes küzdelmei a társadalom ez irányú tevékenységét a meg-

— Baross Gábor jellemzésére szolgálhat az alábbi apróságok: Az arudijszabási reform életbeléptetése idején a bécsi lapok rendkívül hevesen és elkeseredetten támadták. Egy bizalmas konferencián azt kérdezték tőle, mit tart a támadások e záporáról?

— Hasznomra fordítom azokat — mondá — mert azokban konstatálva látom, hogy helyesen cselekedtem. A mi érdekeinket azok nem szívesen látják előtérbe lépni; ha dicsérnék, akkor az ő szájuk ize szerint cselekedtem volna, az pedig árulás lenne hazám ellen. Hát inkább csak szidjanak: az nekem örömet okoz.

A vidéki kiállítások közül a temesvári protezsálta erősen jelentékeny anyagi áldozatokkal. Az ünnepélyes megnyitás után kérte a főméltóságokat, hogy a nehéz díszruhákat váltsák fel közönséges ünnepi ruhákkal. A főméltóságok szabadkozottak ez ellen.

— No, majd leizzasztom róluk a prémes ruhákat, mondá sugva egyik bizalmasának.

És megkezdte körutját, mely a forró nyári hőségben teljes négy óráig tartott. A főméltóságok közel voltak az ájuláshoz, de Baross nem tágitott.

Ő nem fáradt ki, de nagy későre mégis megkönyörült fáradt és éhező kísérein és félbeszakította a szemlét.

A rákövetkező banketten résztvett és komoly felköszöntőben fejtette ki magvas nézeteit. Máskor azonban nem igen látták őt banketteken. Feltűnő módon került a társas vigalmak és udvarias, de határozott módon visszautasított minden meghívást.

— Nem vagyok barátja a dinom-dánomnak — mondá — egy bor mellett átvirrasztott éj jobban kimerit, mint egy munkával eltöltött nap.

— A szegedi ügyvédi kamara tegnap választotta meg a titkárját. Tudvalevőleg a kamara nemrég megválasztotta Papp Dezső drt, de a választást megfőlebbzték és meg is semmisítették. Az új választásnál Végmann Ferencz dr. győzött. Szegedről negyvenen szavaztak, huszan Pappra, huszan Végmannra. A vidék 160 szavazatot küldött be, a melyből hatot megsemmisítettek. Beadatott így összesen 194 érvényes szavazat. Ebből 111 szavazatot kapott Végmann Ferencz dr., 83-at Papp Dezső dr.

hozott üdvös törvények dacára is nagyobbára elvonták, hogy maga a népiskola kicsinyelt mostoha gyermek, hogy ne is említsük ama indokolatlan semmibevevést a melyben a népoktatás apostolai, a néptanítók ma is részesíttetnek, hogy népünk mindenre szívesebben áldoz inkább, mint gyermekei nevelésére és semmi ellen sem kapaszkodik úgy kézzel-lábbal, mint hogyha iskolai szaporításáról van szó.

Ennek a szomorú valóságnak oka pedig — aligha csalódunk benne — felülről jő. A földesur, a nagybirtokos előjognak tekintti, hogy az iskolafentartás terhei alól ha csak lehet kibujjon, intelligens emberek teszik fel a kérdést egész komolyan, hogy ugyan minek a népet tanítani, mikor tudatlanságában volt csak igazán boldog és elégedett. Csoda-e hát, hogy a mi a felsőbb körökben közkeletű, a nép alsóbb rétegeiben is tetszetős?

A miniszteri jelentések évről-évre kimutatják, hogy az iskolázási viszonyok legkedvezőbbek a német ajku lakosságnál, hogy utánuk mindjárt a tótok sorakoznak s a magyar csak harmadsorban következik. Ez az országos állapot, a melyről tudjuk, hogy hazánk heterogén elemei között a magyarság alig-alig bir számbeli tulsulyal, az is az ország közepén húzza meg magát,

Táviratok.

A kitiltott Neue Freie Presse.

Budapest, május 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A győri „Lloyd“ köréből kitiltották a „Neue Freie Presse“-t, a Barossról írott s közfölháborodást keltett cikke miatt.

Baross halála.

Budapest, május 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Temesvárról megható esetet jelentenek. Andrejkovits Nándor mozdonyvezető tegnap 48 éves korában rövid szenvedés után meghalt. Érdekes, hogy Andrejkovics mozdonyvezető ugyanakkor, a mikor Baross a Vaskapuzhoz utazott, szolgálatban állott és a minisztert vivő vonatot vezette. Andrejkovits épen úgy, mint Baross akkor nagyon meghült és ugyanabban a betegségben, melynek a miniszter áldozatul esett, ugyanazon a napon, mikor Baross, legszebb korában elhalt. Andrejkovits rendkívül buzgó hivatalnok volt, Baross miniszternek is nagyon megnyerte tetszését, s nem régen előléptették.

Budapest, május 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A fővárosban alig van ház, gyászlobogó nélkül. A kirakatok feketével vannak bevonva, közbül Baross koszoruzott arczképe. A virágüzletek kirakataiban tömérdek megrendelt koszoru van fölhalmozva, melyeket a közönség csoportokba verődve szemléli.

Budapest, május 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Rendkívül szimpatikus benyomást tesz fővároszerte az a hír, hogy ma délután 4 órakor — a Baross temetésének ideje alatt — a kereskedők az összes üzleteket bezárják.

Tegnap délután Baross holttestét, a kereskedelmi miniszterium palotájának emeleti termében ravatalra tették. A terem falai, fekete posztóval vannak bevonva, és a koporsót déli növényzet és koszorus erdő veszi körül; a halott fölé palma ágak borul-

nak, s mindez négy kandelaber és negyvennyolcz ezüstgyertyatartó fényében uszik.

A holttestet, ma délután négy órakor Vaszary Kolos hercegprimás szenteli be és ez után a halottas menet a Lánchidon keresztül, a fürdő utcán és a váci-köruton végig a nyugati pályaudvarba vonul, honnan este külön vonat viszi a drága tetemet Ilavára, hova Josipovich miniszter negyven orsz. képviselővel kíséri el.

Budapest, május 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A szerb regensek és a szerb kormány rendkívül megleghangu sürgönyökben fejezték ki részvétüket a Baross Gábor elhunytá fölé.

Velimirovits szerb közlekedési miniszter Baross halálhírére fölkiáltott: „Baross halála az egész világra pótolhatlan veszteség!”

Ilava, május 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Itt kínos megütközést kelt, hogy midőn tegnap a tanfelügyelő az állami iskolára kitűzette a gyászlobogót, a ház tulajdonosa — ki szintén állami hivatalnok — azt bevonatta.

Bécs, május 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bacquehem osztrák kereskedelmi miniszter ma reggel Budapestre utazott és az osztrák kormány nevében koszorut tesz a Baross Gábor ravatalára. A külügyminiszteriumot Kálnoky gróf két osztálytanácsossal képviselteti.

A ravatalon.

Budapest, máj. 11. d. u. 1 óra 50 perc. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A ravatalhoz szakadatlanul ropant tömegben tolong a nép. A rendet a halottas-szobában a kereskedelmi miniszterium fiatal tisztviselői tartják fenn, nagy erőfeszítéssel.

A délelőtt folyamán Wekerle

gyar nyelvet vagy épen nem vagy csak számba nem vehető sikerrel tanítják, s dacára az 1879. évi XVIII. t. cz. rendelkezéseinek, máig is 2200 tanító működik, a ki nem tud magyarul.

Bizonyos, hogy az állam pénzügyi helyzete még álmodni sem engedi azt, hogy a haza határmegyéiben szükséges több mint ezer népiskola egyszerre előállítható legyen, hogy ezáltal azt a fél millió gyermeket beiskolázhassuk, a mely most oktatás nélkül növekszik fel s a melynek csaknem fele magyar, de sajnosan kell tapasztalnunk, hogy az elmúlt decennium tanügyi politikája hibázott akkor, a midőn fölös számmal emelte a drága középiskolai palotákat s a népiskolákra, a melyekkel tulajdonképen a nép minden rétegében egyedül lehet hatni, kevesebb áldozatokat fordított.

Szathmáry könyve rámutat azokra a hiányokra, a melyek sürgős orvoslást várnak a felvidéken, az erdélyi részeken és Dél-magyarországon. Maga a bánáti rész, a melynek lakossága az összlakosságnak csak 8.5 %-ban magyar, az állam és társadalom, de minden számbavehető tényező együttműködésére is igényt tart. Rá is mutat mindjárt azokra a faktorokra, a melyek itt leghatékonyabban működhetnek közre. Első

gy hogy a határszélek, a felföld, a délvidék és maga Erdély egészen véve a magyarság tekintetében Szathmáry szavai szerint „vérszegény“ annyira, hogy imitt-amott még „magnak való is alig akad“.

Nos hát Szathmáry könyve épen ezeket az országrészeket veszi éles bírálat alá, mint ahol az állammal és a társadalom minden faktorának gyors és erélyes öszműködésére van szükség, hogy egykor megteremthessük azt az egységes nemzeti államot, a mely nemcsak kulturpolitikánk sarkalatos elve kell hogy legyen, de a mely létérdekünket képezi.

Mi szolgálhatna egyéb hatékonyan az egységes nemzeti állam megteremtésére, mint a népiskola. Minél több iskola kell tehát épen ezeken a vidékeken, a hol feltaláljuk hazánk azt az 1400 községét, a melyben a magyarság kisebbségben van és ahol eddig csupán 300 állami népiskola létezik.

Itt állunk szemben tehát mindjárt az első nagy mulasztással. Hazánk 16,000 népiskolája közül az állam csak 4.74 %-ot tart fenn. Elenyésző csekély szám ez tehát arra, hogy spárta példájára az állam már az iskolában neveljen magának hazafias, magyar nemzedéket. Hogy mit várhatunk egyéb iskolafenntartóinktól, azt leginkább igazolja az, hogy 4577 népiskolában a ma-

Sándor pénzügyminiszter csaknem fél óra hosszáig időzött elhalt miniszter-társa ravatalánál, s megindultan, könnyes szemekkel nézte annak hült temeit.

Később Bánffy Dezső báró, a képviselőház elnöke jelent meg a ravatalnál s elhelyezte a képviselőház óriási babérszuszóját.

A látogatók közül különösen feltűnt a magyar államvasutak gépgyári munkásainak küldöttsége. Könyezve álltak meg a ravatalnál, s elhelyezték koszorujukat, mely valóságos remeke a virágkötésnek.

A ház előtt kisebb rendzavarás is történt. A nép valóságos ostrom alá vette a halottas házat, s a kapu körül verekedni kezdett a csekély számú rendőrséggel.

A ravatalra helyezett koszorúk közt van a torontálmegyei helyi érdekű vasutak koszoruja is, melyet Rónay Jenő főispán tett a ravatalra.

A főváros gyásza.

Budapest, máj. 11. d. u. 2 óra 10 perc. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Deák Ferencz temetése óta a főváros nem öltött hasonló mély gyászt. Ma már a nemzeti kaszinó épületére is kitűzték a fekete lobogót.

Az üzletek zárva vannak s gyászkeretes feliratok tudatják, hogy „Nagy hazánk fia, bellusi Baross Gábor iránti kegyeletünk jeléül az üzlet a temetés ideje alatt zárva marad.“

A főrendiház gyásza.

Budapest, május 11. d. u. 2 óra 10 p. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A főren-

diház ma Vay Miklós báró elnöklete alatt népes ülést tartott.

A főrendek mindenekelőtt tudomásul vették a képviselőház átiratát, majd határozatilag kimondták, hogy a mai ülésen csak a gyász- és a temetésen való részvételi módzatait állapítják meg.

Ezután megbízták az elnököt, hogy a miniszter özvegyéhez részvétiratot intézzon, s az elhunyt ravatalára a főrendiház nevében koszorút helyezzen.

Elhatározták végül, hogy a temetésen testületileg jelennek meg.

A temetés.

Budapest, május 11. d. u. 2 óra 55 perc. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A temetésnek pompás idő kedvez. Az eső elállott, s a nap kiütött. A lánczhid-téren, valamint a gyászházat körülvevő utcákban beláthatlan néptömeg tolong.

Most már valamennyi üzlet zárva van, s a gyászfátyollal bevont lámpák, a merre a menet haladni fog égne.

A rendőrség teljes díszben már kivonult. A gyászkocsit hat ló vonja, s a koszorukat hat virágkocsi szállítja.

Budapest, máj. 11. d. u. 4 óra. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A temetési menet óriási tömegtől kísérvé most indul a Lánczhidon és Fűrdőutczán át a nyugati pályaudvarra.

Az új olasz kormány.

Budapest, május 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Rómából jelentik, hogy

az új olasz kormány Giolitti elnöklete alatt végleg megalakult.

A hadügyminiszter Budapesten.

Budapest, május 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bauer báró közös hadügyminiszter ma Baross Gábor temetésére Budapestre érkezett.

A német császár gránátosa.

Budapest, május 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Berlinből jelentik, hogy ott nagy feltűnést keltett, hogy a német császár Lützke gránátost, a ki őrhelyén egy embert agyonlőtt és egyet súlyosan megsebesített, a csapat előtt előhívta, kezét fogott vele, megdicsérte és őrzővezetővé nevezte ki.

Közgazdaság.

A budapesti gabnatözséről.

Budapest, május 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Buzakinálát és vételkedv egyaránt mérsékelt; forgalom 10.000 métermázsá. Egyébb terményekben az üzlet csendes.

Határidőüzlet:

Buza máj.-jun. 8.63-65.

Buza őszre 8.18-20.

Tengeri máj.-jun. 4.89-91.

Tengeri jul.-aug. 5.05-07.

Zab őszre 5.45-47.

Zab tavaszra 5.42-44.

Káp-repcze 12.05-15.

Időjárás: esős.

természetesen a tanfelügyelő. Szerinte az összes külső államkormányzati és közszolgálati ágak közt egyik sem oly fontos, mint ez az állás, a mely ha a szó komoly és magyar értelmében be van töltve, a nemzeti kultúra és megizmosodás érdekeinek megfizethetlen szolgálatokat képes tenni.

Igaz, de szerző feleli, hogy első sorban ennek az intézménynek reorganizációjára volna szükség, hogy mindaddig, amíg a tanfelügyelő végrehajtó hatalommal nem ruháztatik fel, amíg a községi előljárókkal, tanítókkal szemben rendbirságotlasi joga hivatalában kellő személyzete s megfelelő dotációjára nem lesz, legjobb igyekezete s legtöbb munkájának eredménye csak illuzorius marad.

Csak akkor ha így működhetik a tanfelügyelő lesz képes óriási feladatának megoldására, az iskolák évenkénti meglátogatására s minden kulturális mozgalomban vezérszerep vitelére.

A második a társadalom munkája. Nemcsak egyesek nagylelkű iskolai adományai vannak ide értve, hanem az együttes társadalmi aktió. Bennünket azért érdekel ez kiváltképen, mert a délmagyarországi kultúregylet aktióját még mindig várjuk s ez az aktio épen a kultúregyletek megalakulását és működését célozza.

A harmadik a telepítések ügye. Hogy ez az ügy nálunk, hogy szokott végrehajtani,

sajnos nagyon is szemeink előtt áll épen nekünk, a kik úgy a Pancsova vidéki telepítések mizeriáit mint muzslyaiak nyomoruságát naponta láthatjuk. Fölöttébb érdekes az a mód, a melyet a telepítések szervezésére Szathmáry felajánl s a melyről méltán feltehetjük a kérdést, hogy ugyan miért nem jutott már régen az eszükbe az illetékes egyéneknek.

A telepítések magyar nemzeti szempontból csak akkor lesznek sikeresek, ha nem egy maroknyi magyar nép dobátik oda egy idegen néptenger kellős közepébe, hanem igenis, ha a telepes községek bizonyos lánczolata vagy több telepes község szervezettek, helyesebben ékeltetik be abba a nemzetiségi zömbe, ahol a nemzeti állam egységének hivatkozni legjobban talaj kínálkozik. Így nincs kockáztatva a telepések faji jellege más nemzetiségek asszimiláló ereje által, de sőt a falanx biztos reményt nyújt arra is, hogy az állam nyelvét az iskola és a társadalom segítségével elterjeszteni képes.

Azoknak, a kik talán azt a kérdést vetnék fel, hogy ugyan honnét vesszük a magyar telepéseket, megfelel Szathmáry könyvének e kérdésről szóló tartalmas fejezete, s hogy kormányunk e tervnek meg van nyerve, azt csak néhány nap előtt maga Bethlen gróf miniszter dokumentálta a parlamentben, midőn kijelenté, hogy a kincs-

tári birtokok fogyatékában kész kiirtott erdőterületeket e célra felhasználni.

Nagyon természetes, hogy a felsorolt főfaktorok mellett nem feledkeznek meg Szathmáry a sajtó, az írók, a művészek közrehatásáról sem s nem szűnik meg biztatni intelligens osztályainkat, hogy a helyett, hogy évenként nagy összegeket szór szét külföldi fürdőhelyeken, ennek csak egy kis részét áldozza a haza földjének tüzetesebb megismerésére.

Maga az a rajz, amit könyvében Erdélyről, a hunyadmegyei eloláhosodott tizezer magyarról tár elénk csodálatos eruptiója annak a nemzeti létért való kétségbeesésnek, a mi viharos időben ragadja magával az érző lelkeket és bámulatos vegyülete a rajongó tetterőnek a jövőben való alkotás lázas vágyakozásával.

Messze vezetne a könyv minden részére hosszadalmasan kiterjeszkedni, mert hiszen akkor akár az egész leírjuk. Nincs e kötetnek egyetlen lapja sem, a mi figyelmünket le ne kötné és a minek állításait, javaslatait, a melyek mindenike a statisztika hangosan beszélő adataival van illusztrálva, a magunkévá ne tehetnők.

Épen mi, a kik szintén a haza egyik ily magyarságban vérszegény vidékén élünk, érezhetjük át annak a komoly fejtegetéseknek mély igazságát, a miket „a népoktatás jelentőségéről“, „a népiskola és tanítószá-

REGÉNY-CSARNOK.

I r é n.

Regény.

— A „Torontál” számára írta: —
Scossa Dezső.

(20-ik folytatás.)

A nagy pathosszal elmondott szavak harsány kacaját keltettek a fiatalok között. Maga az ügyvéd is mosolygott. De azután eltávozott, hogy mint máskor, friss róz-ákat küldjön Regéczi Dorindának.

— Szegény fiu! — jegyezte meg Váry, mikor barátjuk már jó darabon elhaladt.

— Ismered választottját? — kérde Kéry.

— Hogyne, sőt azt is tudom, hogy ugyanazokon a nyomokon jár, a melyeket két idősebb nővére kitaposott, — mondá a hírlapíró közönyösen. — Azokból pedig hiányzik az érzés, a mi egy nőnek legszebb ékessége. Birálnak, mielőtt mélyebben kutatnak volna, miként toalettjeiket, szívügyeiket is anyjuk befolyása alá terelik. Az pedig beléjük oltotta már az uralkodni és tetszeni vágyást s szilárd akaratot, hogy hatalmuk varázsa is szilárd akarataiban rejtőzzék.

Pedig veszedelmes fegyver ám ez, ingerli és izgatja a tapasztalatlan, szenvedélyes embereket, megejt az erényt, mig magában rendületlen marad. Sajnálám, ha barátunk is ily szomorú játék áldozata lenne, mert könnyen megeshetik, hogy mikor már azt hiszi, hogy imádotja szívében olvad a jégkéreg, egyszerre csak azt fogja észrevenni, hogy a csillámó jég csak játékot ütött a napsugarakkal, a nélkül, hogy elolvadt volna.

Mindannyian felkeltek, hogy a kikötőhöz siessenek, a hol találkat adtak társuknak, kinek esete most legérdekesebb megbeszélésük tárgyát képezte.

— Ezek a Regéczi leányok egy cseppet sem emelkednek fölül a par excellence parthie vadászok fölé, a kik itt is elárasztják a tért és tört vetnek állhatatos sziveinkre.

Regécziékről nagyobbára így vélekedtek. Ott laktak a szigetnek egy kellemes fűvessé, fák közé rejtett kicsi villájában, körülveve az udvarlók lepkeseregétől a kik hizelgő szavaikkal csak arra valóak voltak, hogy nagyzásukat még inkább növeljék.

Chloe végtelenül unalmasnak találta ezt az idyllt, nem találta kedvét a virágos

nemzeti szempontból és határvidékünk társadalmi viszonyairól írott fejezetekben feltalálunk. Ama nagyszabású megnyitó beszéd pedig, a melylyel Szathmáry György, a harmadévi egyetemes tanítógyűlést megnyitotta, mindazoknak bizonynyal máig is fülükben cseng, a kik ott jelen voltak.

Jókai Mór mondása, hogy hazánkat még egyszer meg kell hódítani és hogy e hódítás a néptanítókra vár. Vár! hangsúlyozunk kell ezt a szót, mert Szathmáry könyvét elolvastva állnak csak igazán előttünk azok a rendkívüli feladatok, a mik megoldva máig sincsenek, a midőn pedig szeretünk tetszelegni abban, hogy újabb alkotmányos életünk első negyedszázadában e téren is századokra menő munkát végeztünk. De merithetünk e könyvből egyuttal lelkesedést is a komolyabb, tetterősebb hazafiai tevékenységre s annak a megértésére, hogy az igazi nemzeti feladatok a népoktatás terén várnak megoldásra.

És hogy erre milyen nagy szükségünk van, azt talán leginkább érezhetjük most, mikor hazánk azt a nagy fiát gyászolja, a ki maga is az egységes nemzeti állam megteremtésén, megszilárdításán fáradozott.

S. D.

kertben a melynek pár lépésnyi távolságban vége szakadt, haragudott a Dunára, a mely kürtől hajóival reggelenkint álmaiból felzavarta. Csupán azok az órák voltak kedvesek előtte, a miket Devecsery Tasziló gróf társaságában töltött, a ki he tenkint többször kilátogatott hozzájuk.

Regécziné mint körültekintő, gondos anya a sorrend szerint mindenkélt Chloe férjhezadásán fáradozott, bár igen szívesen vette, hogy legkisebb leánya Dorinda naponta virágokat kap. Az, hogy kitől származtak azok, sok találgatásra szolgáltatott alkalmat az ismertség körében.

Az anya a fiatal ügyvéd közlekedését nem tartotta épen valami nagy szerencsének, de az esetre, ha más nem jelentkeznék, azt is elfogadható kérenek vélte.

Örömmel látta e mellett, hogy Dorinda szívében ez ismertség épen oly kevés nyomot hagyott hátra, a mint elvesztek a virágok is a gyermek szeszélyes ugrándozásai közben.

Egyáltalán Dorindát szerette a család még mint gyermeket tekinteni, s igen sok szabadságot adott neki, mialatt megjegyzéseit és cselekedeteit mindig harsogó kacaj kísérette.

A fiatal emberek átmentek a nagy fáktól szegélyezett uton és a viz partja felé haladtak, megkezdett témájukat variálva tovább. Nem volt titok előttük, hogy barátjuknak mit szabad remélnie.

Utközben egy kis toronnyal ékeskedő ház tűnt eléjük, a mely erkélylyel volt ellátva s szép kilátással kínálkozott a budai hegyek felé. Az ablakok még szorosan be voltak redőzve.

— Itt lakik az új házaspár? — kérde Kéry.

— Azt hiszem itt, — felelte Váry.

— Kicsoda? Báro Oszlányi Kornél és neje? — kérde a hírlapíró. Hát már megérkeztek nászutjokról?

— Meg, én tegnap láttam a bárót.

— Nos, Domonkos barátunkat megvizsgaltatjuk azzal, hogy nemcsak a nők között van meg a parthie hajhászok genreja. Ime a báró sem egyéb!

A lakikba szálltak s Veress Domonkos sculljét a paron hagyva, beveztek a városba, a melynek ébredése egy óriás elfojtott, kitörő lélekzéséhez hasonlított.

IX.

Oszlányiek visszatértek a nászutról és szintén a Margitszigeten akarták a nyárnak egy részét tölteni. A fiatal báró ugyan falusi jószágukat ajánlotta, hanem Irén irtózott attól a csendélettől, a hol csak unalmat vél találhatni.

Az a néhány heti utazás, a mivel esküvőjük után Olaszországban idejüket eltöltötték, teljesen elég volt egymás személyéhez kötött utolsó illuziójukat is eloszlatni és a költészet országából a prózai életre egészen megdedzeten érkeztek vissza.

A férj még nem tágitott tervétől s erős akarattal fogott annak megvalósításához; föltette magában, hogy fölemeli családját, helyre akarta állítani annak régi fényét és tekintélyét, már csak azért is, hogy ne adja el magát hiába. Megújítá összeköttetéseit s első lépésül azt hitte legjobbnak, ha képviselői mandátumot vállal, a többi azt gondolta, magától jön. A választások éppen küszöbön álltak. Utazott, járkált a saját ügyében és nejevel mit sem törődött. Az sem sokat gondolt vele, egyedül vagy barátai társaságában tölté idejét, gondatlanul, sőt látszólag vigan; többé semmivel sem kellett vesződni; férjét teljhatalommal ruházta föl s az ifju báró szabadon rendelkezhetett a rengeteg vagyon fölött, a melynek dus jövedelmei, minden pillanatban készen állottak számára. Nem érezték egymás hiányát s mig a fiatal báró új helyzetét lehetőleg fölhasználta terveit, ambíciója kielégítésére, azalatt Irén tetszelgett az ünnepeletetésben, a melylyel mindenütt fogadták; játszott a bálványozókkal s éldele hiúságát, a mely akarata szerint talált kielégítésre. Oh! a bárói korona, a mely mindenütt szemébe tűnt, a mely ott ékes-

kedett asztalán, ruháin, írószerein s nevédt diszité, gyönyörrel töltötte el és gyermekekésé tette, úgy, hogy gyakran rajtakapta magát, mikor öntudatlanul állt meg a tükör előtt s ismétlé:

— Oszlányi Irén bárónő!

(Folyt. köv.)

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1892 május 1-től.

Menetrend a Nagykikinda—nbecskereki vasutvonalon.

Nagy-Kikinda—Nagy-Becskek.	3512	3514	3502
	v. v.	v. v.	v. sz. v.
	I.II.III. osztály		
Budapest ind.	6.30	8.25	2.35
Temesvár "	9.50	11.20	4.00
Nagy-Kikinda "	3.05	4.05	7.20
Karlova "	4.09	4.46	8.04
Beodra "	4.28	4.57	8.19
Török-Becse—Aracs "	5.36	5.36	9.02
Kumán "	6.06	5.56	9.22
Melencze "	6.40	6.15	9.42
Ellemér "	7.09	6.34	10.01
Nagy-Becskek "	7.38	6.51	10.18
	érk.		

Nagy-Becskek—Nagy-Kikinda.	3501	3511	3513
	sz. v.	v. v.	v. v.
	I.II.III. osztály		
Nagy-Becskek ind.	5.50	12.00	7.20
Ellemér "	6.08	12.21	7.41
Melencze "	6.30	12.51	8.16
Kumán "	6.48	1.11	8.37
Török-Becse—Aracs "	7.11	1.49	9.19
Beodra "	7.45	2.29	10.04
Karlova "	7.56	2.42	10.12
Nagy-Kikinda "	8.36	3.30	11.13
	Temesvár		4.24
	Budapest		8.15

Menetrend a Torontáli helyi érdekű vasutak vonalain.

Versecz—Nagy-Becskek.	3648*	3602	3612
	v. v.	sz. v.	v. v.
	I.II.III. o.		
Versecz ind.	—	12.00	—
Versecz-Rét "	5.50	2.20	—
*Temes-Paulis "	5.57	2.25	—
Bethlen-Tanya "	6.03	2.32	—
*Szivattyutelep "	6.11	2.42	—
*Loudon-Tanya "	6.23	2.55	—
Nagy-Margita "	6.29	3.04	—
Zichyfalva "	6.37	3.18	—
Györgyháza "	6.49	3.26	—
Szécsénfalva "	7.01	3.40	—
Ó-Lécz "	7.16	3.57	—
Kanak "	7.24	4.07	—
Bóka "	7.35	4.19	—
Szécsány "	7.49	4.38	—
	8.00	4.52	—
	érk.		
	Párdány l. alul.		
Szécsány ind.	4.01	8.10	5.07
Szárcsa "	4.27	8.24	5.24
*Lajosmajor "	4.41	8.37	5.37
Pusztá-Kenderes "	4.50	8.43	5.46
Lázárföld "	5.01	8.51	5.57
Nagy-Becskek-Bégapart "	5.32	9.15	6.31
Nagy-Becskek "	—	—	6.35

Nagy-Becskek—Versecz.	3601	3611
	sz. v.	v. v.
	1., 2., 3. o.	
Nagy-Becskek ind.	8.15	—
Nagy-Becskek-Bégapart "	8.22	5.25
Lázárföld "	8.50	5.58
Pusztá-Kenderes "	8.56	6.06
*Lajosmajor "	9.2	6.14
Szárcsa "	9.16	6.30
Szécsány "	9.29	6.43
Szécsány ind.	9.44	7.09
Bóka "	9.57	7.15
Kanak "	10.14	7.35
Ó-Lécz "	10.23	7.46
Szécsénfalva—Ráros—Istvánvölgy "	10.32	7.58
Györgyháza "	10.42	8.10
Zichyfalva "	10.54	8.27
Nagy-Margita "	11.09	8.48
*Loudon-Tanya "	11.18	8.52
*Szivattyutelep "	11.26	9.01
Bethlen-Tanya "	11.39	9.15
*Temes-Paulis "	11.47	9.25
Versecz-Rét "	11.55	9.33
Versecz "	11.59	9.37
	érk.	
	Temesvár	3.16

Szécsány—Párdány.	3702	3712
	v. v.	v. v.
	II. III. o.	
Szécsány ind.	9.34	7.05
Módos "	9.56	7.32
*Fény "	10.07	7.44
Párdány "	10.18	7.56

Párdány—Szécsány.	3713	3711
	v. v.	v. v.
	II. III. o.	
Párdány ind.	7.00	8.50
*Fény "	7.13	4.03
Módos "	7.27	4.18
Szécsány "	7.50	4.41

Az éjjeli órák — esti 6 órától fogva reggeli 5 óra 59 percig — a percek számjegyeinek aláhuzása által (6.00—5.59) vannak megjelölve.

A *-gal jelzett állomásokon a vonat csak feltételesen fel- vagy leszállás végett áll meg.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.
Főmunkatárs: Jurkovic Aladár.

H i r d e t é s e k.

469. sz. kig. 1892.

(193—3.3)

Pályázati hirdetmény.

A megye tettes törvényhatósági bizottságának f. évi ápril hó 7-én 334-5309. sz. alatt kelt határozata alapján Perlasz községben 1000 frt fizetés és minden látogatás után 50 krnyi díjjal szervezett községi orvosi állás betöltendő lévén, a választás f. évi május hó 28-án, d. e. 10 órakor Perlasz községházánál fog megtartatni.

A pályázók felhivatnak, hogy kellően felszerelt folyamodványaikat a választást megelőző napig alólirott nál benyujtsák.

A hivatalos magyar nyelven kívül a német és szerb nyelvnek szóbeli jártassága megkívántatik.

Nagybecskerek, 1892. április 30.

Bakalovich Ágost,
főszolgabíró.

2126. sz. tk. 1892.

(203—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A törökbecsei kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bozsín szül. Kovacsev Sztána aracsi lakos végrehajthatónak, özv. Bozsín Naszta, Bozsín Jócza és Bozsín férj. Tomasev Lyuba — mint Bozsín Arsen örökösei aracsi lakosok végrehajtást szenvedők elleni 200 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében Bozsín szül. Kovacsev Sztána utóajánlata folytán az 1881:LX. tczikk 187. §-a alapján az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék kerületében lévő Aracs községi 770. sz. tjkvben A. I. 1. sor. 780. öi. sz. ház és a hozzátartozó 882. hr. számú beltelek 342 frt utóajánlati árban 1892. évi június hó 10. napján délután 3 órakor a kir. járásbíróság telekkönyvi helyiségeiben megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok vevőjeként utóajánlatot tevő fog tekintetni még az esetre is, ha az árverésre meg sem jelenne.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881:LX. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában jelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez

letenni, vagy az 1881. évi LX. törvényzcikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt e kir. járásbíróság telekkönyvi irattárában és Aracs községelöljáróságánál megtekinthetők.

Kelt Törökbecsén a kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóságnál 1892. ápril 24 én.

Jakabffy, kir. járásbíró.

„Segédjegyző.“

Egy a jegyzői teendők minden ágában teljesen jártas, 8 gimnáziumot végzett fiatal ember azonnal alkalmazást keres. — Megkeresések „segédjegyzőhez“ Szárcsán (poste restante) czimzendők. (202-2.1)

! Pénz !

földekre és házakra

a legolcsóbb kamatok mellett

a legkisebb összegtől a legmagasabbig közvetítetik.

A visszafizetés tetszés és tehetség szerint történhetik.

Pontos és gyors keresztülvezetés felett mindenki meggyőződve lehet és szolgál minden e szakmába vágó felvilágosítással bérmentve.

Együttal ajánlom magamat mindennemű állami és magánsorsjegyek, arany és ezüst pénzek, idegen bankjegyek méltányos bevasárlása és eladására, nemkülönbön mindennemű szelvények beváltására. (2-7)

Igérvények minden huzásra.

Részletlevelek valamennyi sorsjegyekről.

I. nagybecskereki váltó- és bizományi üzlet

Kadelsburger L.

Circus Enders.

40 tag és 20 idomított lovakkal.

Nagybecskereken

a kis hid melletti téren.

Naponta változott műsorozattal

nagyszerű dísz-előadás

saját zenekarral és új fedezett ponyvával.

Belépti díj: I. hely 60 kr., II. hely 40 kr., III. hely 30 kr., Karzat 20 kr.

Kezdeté 8 órakor.

(205-1)

Minden ünnep- és vasárnapon 2 előadás,

az első délután 4 órakor, a második este 8 órakor,

minden előadás egész új műsorozattal.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.